

**UCHWAŁA NR XXXVII.250.2022
RADY GMINY MIŁORADZ**

z dnia 16 maja 2022 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miłoradz na lata 2022-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 i 583) i art.6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), Rada Gminy Miłoradz uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miłoradz na lata 2022-2025 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Tomasz Żuchowski

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA RZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE MIŁORADZ

WSTĘP

Przemocą w rodzinie określone jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę siły działanie, przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolność, powodujące cierpienie i szkody. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z 2021 r. Poz.1249. z późn.zm.) definiuje przemoc w rodzinie – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu) oraz innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Znęcanie się psychiczne i wymuszanie współżycia seksualnego jest również formą przemocy.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej przez przemoc psychiczną, seksualną, zaniedbanie, po przemoc ekonomiczną. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

RODZAJE PRZEMOCY W RODZINIE:

1. **Przemoc fizyczna** – jej celem zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.

2. **Przemoc seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.

3. **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.

4. **Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.

5. **Zaniedbanie** – to ciągle niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i ekonomicznych.

Przemoc jest przestępstwem, w zależności od tego, czy ma ona charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana na podstawie przepisów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną, **art. 207 Kodeksu karnego** (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 ze zm.). Przemoc jest ścigane z urzędu.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje, prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki spostrzega ona samą siebie, sprawcę oraz innych

ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miłoradz ma charakter długofalowy, działania Programu obejmują lata 2022– 2025.

W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

ROZMIAR ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE MIŁORADZ.

W celu prawidłowego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie Miłoradz, z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Liczba mieszkańców gminy Miłoradz na dzień 31.12.2021 roku wyniosła 3283 w tym w wieku produkcyjnym 2218, liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy na dzień 31.12.2020 -116 osób: w tym kobiet – 81, mężczyźni – 35.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła na gminę obowiązek stworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i powołania Zespołu Interdyscyplinarnego, który realizuje działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemoc w rodzinie.

Zespół decyduje o podjęciu interwencji w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty i powołuje grupę roboczą w celu podjęcia działań w indywidualnych przypadkach.

Podstawowym celem Zespołu Interdyscyplinarnego i grupy roboczej jest wsparcie i pomoc osobie doznającej przemocy w rodzinie. Rolą grupy roboczej jest zmotywowanie osoby stosującej przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych, udziału w programach dla osób uzależnionych od alkoholu lub warsztatach umiejętności wychowawczych dla rodziców stosujących przemoc wobec dzieci / kontakt do powyższych placówek udzielają pracownicy OPS/.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie od stycznia 2016r. do grudnia 2021 r. otrzymał 102 „Niebieskich Kart” od poniższych podmiotów:

	NIEBIESKIE KARTY 2016	NIEBIESKIE KARTY 2017	NIEBIESKIE KARTY 2018	NIEBIESKIE KARTY 2019	NIEBIESKIE KARTY 2020	NIEBIESKIE KARTY 2021
PRACOWNICY SOCJALNI	1	1	2	2	0	0
POLICJA	7	21	9	34	16	7
OŚWIATA	0	0	0	1	0	0
SŁUŻBA ZDROWIA	0	1	0	0	0	0
RAZEM	8	23	11	37	16	7

Trudno w sposób jednoznaczny określić zakres zjawiska przemocy na terenie gminy z uwagi na występowanie przemocy ukrytej, która ma miejsce w rodzinie czy w szkole, ale nie jest ujęta w statystykach z powodu braku wiedzy na jej temat.

I. CEL STRATEGICZNY:

Głównym celem Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych, bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi.

CEL SZCZEGÓŁOWY: ZDIAGNOZOWANIE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ POZIOMU ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ NA TEMAT TEGO ZJAWISKA

DZIAŁANIA:

1. Prowadzenie badań skali zjawiska przemocy domowej w rodzinie, w gminie Miłoradz
2. Prowadzenie badań różnych grup wiekowych w obszarze przemocy, w rodzinie,
3. Współpraca Zespołu Interdyscyplinarnego z pracownikami różnych grup zawodowych powołanych do pracy w grupach roboczych.

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

1. Liczba spraw zgłoszonych do Zespołu Interdyscyplinarnego.
2. Liczba posiedzeń grup roboczych.

CEL SZCZEGÓŁOWY: DZIAŁANIA PROMOCYJNE W ŚRODOWISKU LOKALNYM NA RZECZ PODNOSZENIA WIEDZY MIESZKAŃCÓW NA TEMAT ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE.

DZIAŁANIA:

1. Rozszerzenie działań profilaktycznych w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, praw osób doświadczających przemocy, możliwości uzyskania przez nie konkretnych form wsparcia.
2. Prowadzenie zajęć warsztatowych na temat asertywności, poczucia własnej wartości oraz umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy.
3. Rozpowszechnienie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy.

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

1. Liczba zorganizowanych społecznych kampanii edukacyjnych i informacyjnych.
2. Liczba rozpowszechniania materiałów o charakterze informacyjno-edukacyjnym

CEL SZCZEGÓŁOWY: ZWIĘKSZENIE POMOCY I OCHRONY OFIAROM PRZEMOCY W RODZINIE.

DZIAŁANIA :

1. Zapewnienie ofiarom przemocy w rodzinie wsparcia przez psychologa i prawnika, programów psychologiczno-terapeutycznych, sprawcom przemocy programom korekcyjno-edukacyjnym .
2. Udzielenie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą.
3. Rozpowszechnienie telefonu zaufania: Niebieska Linia telefon (+48) 22 824-25-01,
4. Podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „ Niebieska Karta”.
5. Prowadzenie działań interwencyjnych w związku ze zgłoszeniem przemocy w rodzinie.
6. Praca socjalna prowadzona przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w rodzinach uwikłanych w różnego rodzaju konflikty.

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

1. Liczba osób, którym udzielono wsparcia przez specjalistów – psycholog, prawnik.
2. Liczba osób umieszczonych w ośrodkach kryzysowych:
 - Ośrodek Interwencji Kryzysowej – Tczew, ul. Wojska Polskiego 6 tel. (0-58) 530-07-92 ,
 - Punkt Interwencji Kryzysowej – Sopot, ul. Niepodległości 759a , tel.058 551-57-41.
3. Ilość podjętych działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „ Niebieskiej Karty”.

CEL SZCZEGÓŁOWY: ZWIĘKSZENIE PROFESJONALIZMU SŁUŻB SPOŁECZNYCH W UDZIELANIU POMOCY OFIAROM PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ PODEJMOWANIE SKUTECZNYCH INTERWENCJI POPRZEZ PRZEDSTAWICIELI RÓŻNYCH INSTYTUCJI.

DZIAŁANIA:

1. Organizowanie szkoleń w formie warsztatów dla osób zajmujących się pomocą osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.
2. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego nakierowane na rozwijanie i umacnianie współpracy różnych instytucji w zakresie rozpoznawania przemocy oraz podejmowanie działań mających na celu jej zatrzymanie.

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

1. Liczba szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy.
2. Liczba osób biorących udział w szkoleniach.

II. REALIZACJA CELÓW:

- 1) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez współpracę jednostek do tego powołanych,
- 2) diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie gminy Miłoradz,
- 3) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie, poprzez szkolenia i warsztaty,
- 4) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez programy korekcyjno-edukacyjne min. PCPR w Malborku (tel. 55 647-15- 45 wew.18),
- 5) udzielanie specjalistycznego wsparcia dla osób znajdujących się w kryzysie ze szczególnym uwzględnieniem ofiar przemocy w rodzinie:
 - psycholog dla ofiar przemocy – Środowiskowy Dom samopomocy w Kończewicach
 - radca prawny – Urząd Gminy w Miłoradzu

/ po wcześniejszym uzgodnieniu terminu i godziny wizyty u psychologa i prawnika pod numerem 552711531, bądź 552711485 /,

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU:

- 1) uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie
- 2) promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy,
- 3) edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie poprzez warsztaty realizowane w szkołach i świetlicach opiekuńczo – wychowawczych,
- 4) działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 5) zwiększenie świadomości społecznej poprzez ulotki, plakaty oraz stronę internetową Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłoradzu

IV. PROGRAM BĘDZIE REALIZOWAN W OPARCIU O AKTY PRAWNE:

- 1) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r., poz. 1249),
- 2) ustawę z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r.poz. 1876, 2369 oraz Dz.U z 2021r. poz.803 z późn.zm),
- 3) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z 2020 r. Poz. 1492.)
- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852, 1655, 1818, z 2020 r. poz. 322, 1337, 1493.).

V. ZASOBY GMINY MIŁORADZ W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU:

1. Zasoby ludzkie – porady specjalistów.
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz pełniące funkcję wspierającą, w tym:
 - 1) ośrodek pomocy społecznej,
 - 2) komenda policji,
 - 3) gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - 4) placówki oświatowo – wychowawcze,
 - 5) zakłady opieki zdrowotnej,
 - 6) organizacje pozarządowe,

- 7) psycholog dla ofiar przemocy,
- 8) radca prawny.

VI CZYNNIKI GWARATUJĄCE WŁAŚCIWĄ REALIZACJĘ PROGRAMU:

- 1) współpraca z samorządem gminy Miłoradz,
- 2) diagnoza środowiska lokalnego,
- 3) współpraca służb i instytucji z terenu gminy Miłoradz oraz poza nią w tym obszarze,
- 4) otwartość na współpracę specjalistów z różnych dziedzin,
- 5) dążenie do zmiany obecnej sytuacji rodzin dotkniętych przemocą.

VII. ZAGROŻENIA W REALIZACJI PROGRAMU:

- 1) stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- 2) brak współpracy rodziny w zakresie przezwycięzania sytuacjom kryzysowym,
- 3) problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach oraz ubóstwo,
- 4) zaburzenie relacji rodzinnych,
- 5) brak infrastruktury socjalnej w Gminie Miłoradz,
- 6) brak motywacji ekonomicznej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
- 7) trudność w pogodzeniu obowiązków zawodowych z pracą w Zespole Interdyscyplinarnym i grupie roboczej,
- 8) rozbudowana procedura działań w zakresie przemocy.

VIII. REALIZACJA PROGRAMU:

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miłoradz na lata 2022 – 2025 mają charakter ciągły.

Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację działań wyznaczonych w Programie jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłoradz, a koordynatorem do spraw jego wdrażania – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Działania wyznaczone w niniejszym programie będą podejmowane przez podmioty odpowiedzialne za ich realizację: Wójt Miłoradza, Rada Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświaty, służby zdrowia, policja.

IX. MONITOROWANIE

Monitoring Programu, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych działań. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać istniejące problemy, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania przynoszą zakładane zmiany.

Monitorowanie realizacji Programu odbywa się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdanie z realizacji Programu podmioty składają do 31 stycznia każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłoradzu.

X. SPRAWOZDAWCZOŚĆ:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłoradzu nie później niż do 31 marca każdego roku przekłada Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

XI. FINANSOWANIE PROGRAMU:

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Uzasadnienie

Art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. 2021 r., poz. 1249 z późn.zm.) nałożył na gminy jako zadanie własne obowiązek stworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez:

- opracowanie i realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,

- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Program określa kierunki działań, wskazuje zadania pomocowe kierowane do poszczególnych członków rodzin, w których przemoc występuje oraz proponuje działania zwiększające kompetencje i profesjonalizm osób udzielających pomocy.

Program uwzględnia problemy różnych grup społecznych doznających przemocy w rodzinie oraz odpowiada na istniejące potrzeby wskazywane przez społeczność lokalną, a także wyznacza zadania, które należy bezwzględnie podjąć, dotyczące ochrony praw osób najsłabszych, szczególności dzieci.

Realizacja zadań zawartych w Programie pozwoli na systemowe podejście do problemu przemocy w rodzinie oraz skuteczne podejmowanie działań kierowanych do rodzin, w których ten problem występuje.

Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne.

Przewodniczący Rady Gminy

Tomasz Żuchowski